СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК L. Ч. 49. Джерзі Сиuті, Н. Дж., середа, 4-го березня 1942. No. 49. Jersey City, N. J., Wednesday, March 4, 1942. VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

Совети Громадять Великанські Сили Для Рішального Бою, Кажуть Націсти - Індія і Близький Схід Стануть Незабаром Воєнним Тереном, Тому Саме Перенесено Ґен. Вейвела до Індії - Реорґанізують Команду Армії

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт, начальний вожд всіх збройних сил Америки, перевів реорґанізацію начальної команди американської армії, щоб таким робом забезпечити якнайбільш ефектовне використання всіх збройних сил зарівно в часі підготовки так теж і підчас дійсних воєнних діянь. Після проголошення розпорядку президента секретар війни Стимсон оголосив імена тих ґенералів, які іменовані на становища поодиноких родів зброї: ґен. Генрі Г. Арнолд — комендант повітряних сил, ґен. Леслі Дж. МекНейр — комендант всіх сухопутних сил та ґен. Брегон Б. Сомервил — комендант служби постачання. Нове розпорядження вносить певні зміни, а саме елімінує піхоту, кінноту, полеву артилерію та прибережну артилерію як відрубні галузі армії; всі ці галузі підпорядковані одному штабові та одному комендантові ґен. МекНейрові. Повітряні сили, цебто летунство одержало не тільки рівнорядне признання з іншими частинами армії, але від тепер творитиме окрему галузь збройних сил армії.

ҐЕН. МАРШАЛ ЗАПОВІДАЄ ОФЕНЗИВУ ПРОТИ ВОРОГА.

ВАШИНҐТОН. — Підчас коли сенат голосував над новим 32-біліоновим буджетом для армії, ґен. Маршал, шеф штабу американської армії, вислав до сенату листа, в якому домагається, щоб Конґрес та цілий американський нарід піддержали зусилля американської армії у її важних завданнях. Ґен. Маршал пише, що надходить час, коли Америка мусить вступити на шлях офензиви, а не держати військо в границях континентальних Злучених Держав. Далі він твердив, що така нечинність армії може причинитися до деморалізації публичної апінії, тим більше, що ворог буде намагатися при помочі рейдів на прибережні місцевости ширити переполох. Цей лист, який відчитав в сенаті сенатор Остен, викликав серед сенаторів співзвучне враження.

АМЕРИКАНСЬКА МІСІЯ ВИЇДЕ ДО ІНДІЇ.

ВАШИНҐТОН. — З урядових кругів повідомляють, що Злучені Держави вишлють в скорому часі американську місію до Індії та Китаю, яка має виробити докладний плян для постачання воєнних матеріялів для тих далеко-східних американських союзників. На чолі місії стане персональний відпоручник президента Рузвелта. Подають рівнож, що намір президента Рузвелта вислати таку місію стрінув прихильне відношення в Лондоні та Ню Дельгі, столиці Індії. Покищо не знати про склад місії. Це рішення матиме велике значіння з огляду на положення Індії, яка є в обличчі японського наступу як теж на евентуальний вислід домагань Індії своїх прав доміннї Британської Імперії.

НЕЛСОН ВЗИВАЄ ДО БЕЗПЕРЕРИВНОЇ ПРАЦІ.

ВАШИНҐТОН. — Доналд М. Нелсон, голова Воєнної Продукційної Ради, видав заклик до всіх промисловців та робітників, в якому взиває їх до максимальних зусиль на полі виробу воєнної промисловости. Американські робітники та промисловці мають тільки 10 місяців, твердив Нелсон, щоб виконати це, що було в цілорічнім пляні. Від виконання тих завдань залежить, чи Америка й її союзники зможуть сповнити своє завдання та принести перемогу над противником. Він далі закликав робітництво та працедавців, щоб занехали взаємні спори, а всі свої зусилля звернули на скоре та успішне виробництво воєнної індустрії.

АМЕРИКА ОБОРОНЯТИМЕ ФРАНЦУЗЬКІ ОСТРОВИ НА ПАЦИФІКУ.

ВАШИНҐТОН. — Департамент стейту заявив, що Злучені Держави дадуть повну військову охорону французьким посілостям на Південному Пацифіку як Нова Каледонія та інші острови, що є під зверхністю „вільних французів" ґен. де Ґоля. Своє рішення департамент стейту умотивував тим, що в інтересі Америки є не тільки збереження заморської французької імперії, але привернення повної незалежности материка-Франції.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Ґазета „Діяріо да Ноіте" подає, що Злучені Держави Америки в скорім часі займуть остров Мартиніку та інші французькі посілости в Карібійській полосі. Причиною окупації, пише ґазета, є рейди Держав Осі на посілости, що лежать при берегах західної півкулі.

ҐЕН. ВЕЙВЕЛ ПЕРЕНЕСЕНИЙ НА ПОСТ КОМАНДАНТА ІНДІЇ

ВАШИНҐТОН. — Департаменти війни та маринарки повідомляють, що ґен. Архібальд П. Вейвел, начальний командант всіх збройних сил Обєднаних Держав на Далекому Сході, зістав перенесений на пост начального вожда в Індії та Бурмі. Команда оборонних військ в Східній Нідерляндській Індії залишиться в руках самих голяндців. Згадуючи про швидкий поступ японських військ та здобуття ними Маляї й Суматри, що розділило Східну Нідерляндську Індію від Бурми, офіційний комунікат подає, що це саме було причиною, чому розділено далеко-східну начальну команду. Комунікат кінчить, що ці зміни в команді ніяк не означають, що Обєднані Держави здали вже надії на вдержання Яви. Навпаки, голяндці одержать повну допомогу, щоб вдержати остров перед японськими військами.

НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ НАД БАТААНОМ

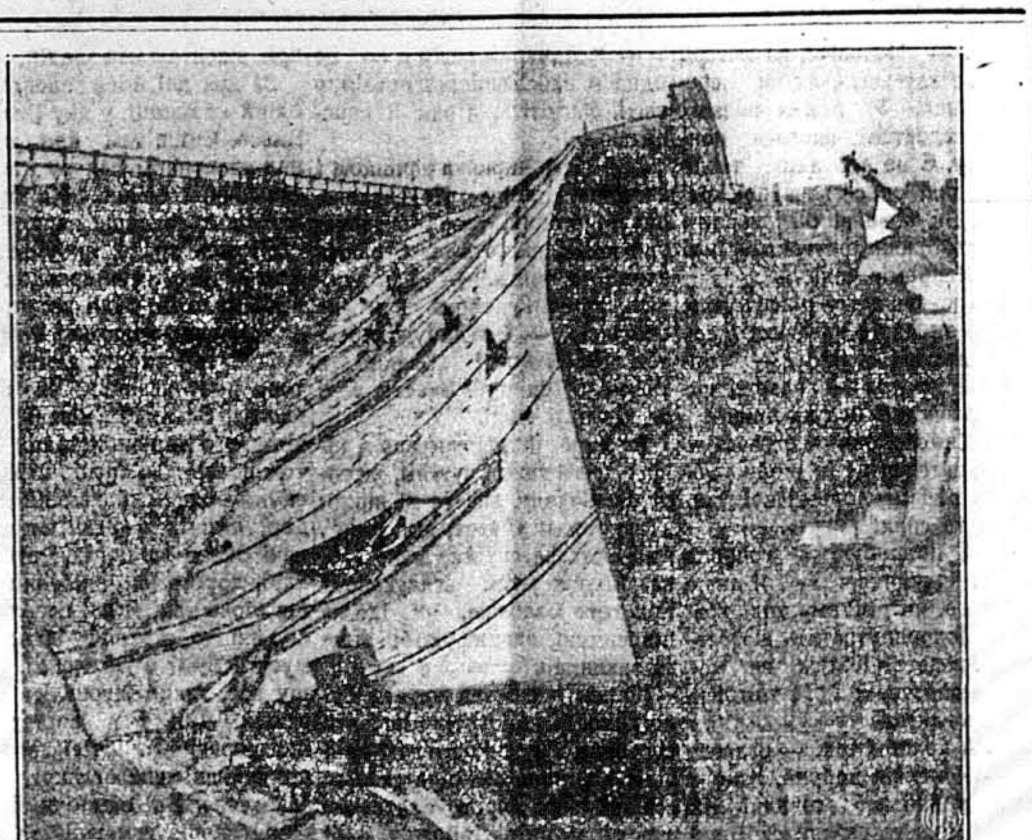
ВАШИНҐТОН. — Ґен. МекАртур доносить до департаменту війни, що японські війська вживають в битві з ним літаків німецького виробу. Це пізнати по білих хрестах на крилах, як це мають всі німецькі літаки. Департамент війни стверджує, що ці німецькі літаки правдоподібно спровадили японці ще перед початком війни.

НОВА ВЕЛИЧЕЗНА ЯПОНСЬКА АРМАДА СУНЕ НА ЯВУ

ЛОНДОН. — Японці, хоч зазнали великих втрат в боєвих і транспортових кораблях, проте висадили дотепер біля 85,000 війська на остров Яву. Та тепер нових 70 японських кораблів разом з військом суне на Яву. Фльота Обєднаних Держав вже вирушила їм на зустріч і розпочала з японськими кораблями битву. В битві беруть теж участь американські повітряні фортеці, які завдають японським кораблям великі втрати. Від бомб тих фортець багато японських кораблів розлітається в куски. На самім явайськім суходолі ведеться завзята бортьба з тими японськими військами, що вспіли висісти на суходіл. Всюди ведуться криваві бої. Ситуація, як подають звідомлення Обєднаних Народів, хоч поважна, але під контролею. Японцям ставлять опір нідерляндські, британські й американські війська. Замітне те, що японських літаків мало. Дехто припускає, що японцям брак літаків. Покищо один фронт не є усталений і японські відділи проникають в середину острова через нетри і плянтації. Місцева залога старається їх всюди ліквідувати.

БЕЗВИХІДНЕ ПОЛОЖЕННЯ НІМЦІВ В СТАРІЙ РУССІ

МОСКВА. — Советські звідомлення подають, що окружена німецька стотисячна армія в Старій Руссі, знаходиться в безвихідному положенні. Німці пробували при помочи двох тисяч літаків доставити тій армії поживу і потрібну амуніцію. Але советська команда післала туди масу своїх літаків і ті унеможливили німцям доставу. Опір німців на тім відтінку, як подають советські звідомлення, слабне. Водночас советська армія продовжує свою офензиву на відтинку Смоленська і в Донецькім Басейні. Німецькі звідомлення самі стверджують страшні наступи советської армії. В деяких випадках, говорять німці, советська армія наступала лавами, по 50 лав, які йшли одні за другими.

БЕРУТЬСЯ РЯТУВАТИ „НОРМАНДІЮ".—На образку бачимо перевернену бувшу „Нормандію", славний французький пасажирський корабель, найбільший в світі, що під назвою „Ляфает" мав сповняти воєнну службу по стороні Обєднаних Держав. Та несподіваний вогонь це припинив. Тепер спеціяльний Конґресовий Комітет розсліджує цю справу, шукаючи, чи нема тут до діла з саботажною акцією. Не зважаючи на доходження, пробують корабель врятувати. Стрілка вказує на початкову рятункову акцію. Це відтинають там комини корабля.

НІМЦІ КАЖУТЬ, ЩО СОВЄТИ НАГРОМАДЖУЮТЬ НЕЧУВАНО ВЕЛИКІ СИЛИ

БЕРН. — Офіційні німецькі кола стверджують, що Совети нагромаджують нечувано великі сили на советськім фронті, щоб завдати німцям смертельний удар. Вони стягають військо зо всіх сторін, включаючи з Сибіру і те військо, як сами стверджують німці, відзначається великою відвагою. Також Совети нагромаджують величезну скількість воєнного матеріялу, щоб розпочати проти німців весняну офензиву. Як ті сили зударяться з німецькими силами, то вийде війна, про яку ще не чував світ, говорять німецькі кола. Чужі мілітарні знавці є такої думки, що німці будуть змушені скоро відступити над великі ріки, зокрема над Дніпро, бо інакше, з хвилею як ґрунт зачне розтоплюватись і мякнути, німці не видержать перед наступом советських військ. Назагал міжнародні мілітарні знавці говорять, що вже в наступних кількох тижнях зачнеться на Сході Европи щось нового.

НІМЕЦЬКО-ЯПОНСЬКА СТРАТЕҐІЯ.

АНКАРА. — В турецьких колах таке переконання, що з весною Німеччина з одного боку, а Японія з другого будуть старатись злучитись на Індійськім океані. Майже певним є те, що Японія, як вступила до війни, вимогла від німців приречення, що з весною цього року вони поведуть сильну офензиву проти Советів, стараючись передістатись через Кавказ на Близький хід і до Перського заливу, а з боку Африки на Єгипет до Арабії. Діставшись там вона моглаб знайти звязок з японськими збройними силами, які до того часу будуть старатись підбити Британську Індію і також на суші злучитись з німецькими військами. Індійський океан разом з його природними багацтвами став би тоді виключним тереном Держав Осі. Туреччина побоюється, що німці, коли не зможуть передістатись через советську територію на Близький Схід, зроблять це через Туреччину. Британці здають собі добре справу з того і вже тепер нагромаджують на Близькім Сході великі сили. З Америки туди пливе величезна маса матеріялу.

БУРМСЬКА ДОРОГА ЗАМКНЕНА.

ЛОНДОН. — Бурмська дорога, якою йшли дотепер матеріяли на поміч Китаєви, тепер фактично замкнена. Валяються по ній тепер попалені троки і авта, але ніхто її вже не направляє та ніхто по ній не перевозить матеріялів. Вона стала небезпечною для їзди. В деяких місцях перетяли її вже японські війська. Японці над рікою Сітанґ скріпляють свої сили і готовляться до поновного наступу. Британські війська їм ставлять завзятий опір.

ВАН МУК КРИТИКУЄ ПРОВІД.

ЛОНДОН. — Ґубернатор Нідерляндських Індій Ван Мук висказав критичні завваги на адресу команди Обєднаних Держав. Він сказав, що ті держави цілий час в дефензиві, хоч повинні були відразу, з хвилею удару японців, перейти в офензиву. Тоді вони мали близько до Японії бази і це могли зовсім добре виконати. Коли Японія може вдаряти на тисячу чи більше миль в бази Обєднаних Держав, чому Обєднані Держави не можуть того самого зробити? Він казав, що те саме, що виконують японці, моглиб виконати й війська Обєднаних Держав і треба прямувати, щоб те все було в заверненім бігу виконано.

АВСТРАЛІЯ МОБІЛІЗУЄ ЦІЛЕ НАСЕЛЕННЯ.

МЕЛЬБОРН. — Австралійська влада змобілізувала всю цивільну працю і заставила всіх цивільних людей працювати для держави по тій ціні, що працює вояк на фронті. Також влада скасувала всі свята. Крім того австралійська влада робить всі можливі приготування, щоб відбити японські напади на Австралію.

НІМЦІ НЕЗАДОВОЛЕНІ З ПРОЦЕСУ В РІОМ.

ВІШІ. — Процес в Ріом, в якім судять двох бувших французьких премієрів і кількох міністрів за нерозважне втягнення Франції до війни, тягнеться досить пиняво і не приносить нічого нового. Німецька влада починає висказувати своє незадоволення з того процесу. Бо німці надіялись, що в тім процесі французи за своє нещастя сами себе обвинувачать і тим викличуть серед себе ще більше роздвоєння. В той спосіб французи довершуватимуть сами над собою самогубства, думали німці. Томчасом французи не дуже хочуть це робити.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить псилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Бог -- Війна -- Нація

Монсіньор Шін виголосив минулої неділі в катедрі св. Патрика в Ню Йорку свою другу проповідь з нагоди Великого Посту. Говорив на тему війни. Зокрема про те, як ставитись до неї нам, американцям.

Монсіньор Шін дораджує нам входити у ту війну в подібний спосіб, як ввійшов Ісус Христос в Гетсеманський город, будучи свідомим, що перебирає на себе журби цілого світа як і гріхи людства, бо — така є воля Божої Справедливости.

Виходячи з такого заложення, наше американське завдання стане, очевидно, незвичайно благородним, бож в такому випадку будемо вважати себе нічим іншим, а тільки виконавцями Божої волі.

Перед цею проповіддю о. Ґреґем звернув увагу на день 8. березня, в якому члени „Голі Нейм Сосаєті" будуть молитись і просити Бога, щоб узяв у свою опіку президента Рузвелта і весь наш уряд у часі війни.

Як легко догадатись, в такий чи подібний спосіб моляться тепер по ріжних інших американських церквах. Але просять у Бога допомоги теж і у ворожих краях. Якжеж це все розуміти?

Монсіньор Шін звернув увагу віруючих, що не можна молитись, щоби Бог станув „по нашій стороні", але треба молитись, щоб допоміг нам, щоб ми були „по Божій стороні". Отже не треба питати, по чиїй стороні Бог, а треба думати і старатись про те, щоб ми були по стороні Бога. Завданням молитви не є притягнути Бога на нашу сторону, але нас самих — до Бога. І якщоб ми молились так як треба, говорив монсіньор Шін, то у всіх нас по цілому світі булаб молитва однакова. Усі ми просилиб одного й того самого: Щоб запанувало Царство Боже, щоби була на землі така справедливість, яка є на небі. Тоді ніхто з воюючих не просив би спеціяльних дібр і ласк для себе і не думав би в такий спосіб теж і про мир, який має наступити, але радше застановлявсяб над тим, що треба робити, щоби те, що станеться, відповідало Божій волі. Та, як це зазначив монсіньор Шін, як мало є таких, щоб так молились, щоо так розуміли молитву за перемогу...

Ще одно важне сказав монсіньор Шін. Він звернув увагу на помилковість німецької й японської фільософії, що вчать, що держава (нація) — це Бог. Держава, казав о. Шін, є тою інституцією, що має пристосуватись до Божого Царства, а не Боже Царство до держави. Патріотизм, каже о. Шін, має пристосуватись до релігії, а не релігія до патріотизму.

Коли як коли, але в часи величезних між-державних і між-національних конфліктів і взаїмних винищувань цілих держав і народів, є таки пожаданим шукати розвязки цеї світової трагедії поза людським розумом, що не дописує, і поза людськими пристрастями, якщо хочемо мати по тій війні спокій і надію на краще життя. З цього боку слова монсіньора Шіна заслугують на загальну увагу.

Війна і Постачання

Один з німецьких генералів заявив, що лібійський терен це „рай для стратега, але пекло для доставця". Бо лібійська пустиня це немов море: можна по ній довільно переїздити воєнним машинам і обозам. Стратеґ не мусить рахуватись з містами, ріками, лісами. Всюди піски і по них воєнні машини можуть довільно перекочуватись так, як по морі кораблі. Зате для старшини постачання, якого завданням є в кожну хвилину засобити військо і ті воєнні машини потрібними воєнними продуктами, такий терен є проклятим. Бо тяжко йому вгадати в яку пору та в якому місці будуть знаходитись дані військові частини. Брак газоліни може довести до спочинку цілі табуни повзів. Брак амуниції може зробити їх цілковито нешкідливими. Брак харчів для вояків може підкосити їх більше ніж ворожі кулі. Відповідальність старшини постачання величезна. Але вказівок, чим він має в дану хвилину руководитись у такій пустелі як Лібійська, мало.

Італійсько-африканська кольонія Лібія зокрема її провінція Киренейка змінювала в цій війні кілька разів військову окупацію. Наперед заганялись італійці досить глибоко в Єгипет. Опісля британці заганяли їх кілька сот миль в Лібію, аж до міста Ель Аґелі. Опісля італійці при помочи німців, знов відганяли британців аж до границь Єгипту. По певнім часі британці розпочали кампанію і знов гнали німців й італійців на кілька сот миль в глиб Лібії, до міста Ель Аґелі. Тепер німецька армія під командою маршала Ромеля назад відганяє британців в напрямку египетської границі. Деякі військові аналісти, серед них Генсон Болдвин, є думки, що тепер Держави Осі знов нагромаджують війська в Лібії, щоб рушити походом проти Єгипту, а далі проти Суезького каналу, щоб в той спосіб закоркувати цілу британську фльоту на Середземнім морі і з одного боку не допустити воєнних продуктів, які засоблюють ту фльоту, а з другого боку не дозволити тій фльоті втекти на Індійський океан.

Чи це вдасться німцям — покищо не знати. Та ходить тут про те, щоб підкреслити вагу комунікацій. Війна в Лібії цю вагу комунікацій підкресляє якнайбільше. Дотепер так було, що війська Держави Осі, загнавшись далеко на британську територію, вибивались з сил і там застрягали. Британці за той час підкреплялись і вискались за військами Держав Осі. Загнавшись за ними кілька миль британські війська з черги вибивались з сил і тоді за ними гнались війська Держав Осі. Ми бачимо, що це повторювалось дотепер майже з математичною точністю. Ось війська маршала Ромеля, що впродовж кількох днів зробили пару сот миль, тепер знов застрягли і звільнили наступ. Вже тиждень стоять на місці. Причиною цього як і в попередних випадках, є видовжені лінії і трудність постачання.

Коли армія посувається вперед постачання стає труднійше. Коли фронтові лінії із сотки миль віддалення від баз посуваються на двісті миль, справа постачання стає два рази труднішою. Коли посунеться на 300 миль, постачання стає три рази труднійше. І так далі. Бо коли у стомилевім віддаленні треба було, наприклад, сто тягарових авт, чи залізничих возів, щоб заосмотрити якийсь фронтовий відтинок, то у двістимилевім віддаленні треба було двіста троків. А у тисячмилевім віддаленні треба булоб тисячу троків, себто десять разів стільки, що на початку.

Оборона Обєднаних Держав справу постачання бере дуже під увагу і уважає це за один з найважніших своїх воєнних козирів. Бо Обєднані Держави всетаки мають більшу перевагу на водах, ніж Держави Осі, зокрема Німеччина і Італія. Постачання морем відбувається далеко лекше, ніж суходолом. Хоч теж висмоктує націю з великої частини її енерґії. Постачання суходолом у віддаленні тисячів миль забирає величезну скількість національної енерґії, перетвореної на ріжні троки, залізничі вози, льокомотиви, як теж вугілля, чи газоліну.

Як довго Німеччина воювала з сусідськими державами, з Польщею, Францією, Бельґією і т. п., її комунікаційні трудноші не були великі. Переправа армій і матеріялів на так коротку віддаль не вимагала великих зусиль нації. Нині ті німецькі комунікаційні лінії видовжуються, два, три, десять разів стільки. Пропорціонально ростуть комунікаційні трудноші. Німці мусять чимраз більше уваги присвячувати справі комунікаційних засобів. Мусять будувати десятки тисяч залізничих возів, замісць будувати десятки тисяч повзів. Мусять будувати тисячі льокомотив, замісць тисячі літаків. Зрозуміло, що вони будують водночас літаки та повзи. Але всетаки велику частину своєї сталі, своїх фабрик, і своєї людської праці вони мусять відділювати на комунікацію. А коли та комунікація буде продовжатись, буде тягнутись до Кавказу, з Кавказу на Близький Схід, з Лібії до Єгипту, чи Арабії — водночас буде зростати змагання на комунікаційнім фронті, яка абсорбуватиме в себе величезну скількість національної енерґії.

На всіх світових теренах війни тоді прийде до того, що тепер відбувається в Киренеїці. Витягнені німецькі лінії будуть німцям завдавати мороки, а скорочені лінії Обєднаних Держав будуть ті трудноші їм вкорочувати.

Зрозуміло, що лише самі комунікаційні трудноші у цім велитенськім конфлікті ще не забезпечать котрійсь стороні перемоги. Але вони будуть одною з головних причин, що може ту перемогу перехилити в один бік або другий, якщо дана нація і на інших фронтах видержить та не дасть себе передчасно задавити.

ПОЛЬСЬКИЙ ЧАСОПИС ПРО УКРАЇНСЬКУ РЕЗОЛЮЦІЮ

(З Канади).

У Винніпеґу виходить польський шовіністичний часопис „Час", що від довшого часу вдає великого приятеля українців і каже в своїх редакторських статтях, що він змагає усіми силами до порозуміння між українцями і поляками в Канаді, бо порозуміння на американській землі буде початком порозуміння на суто українських землях, як Західня Україна, Волинь, і Велика Україна.

Як відомо читачам „Свободи", при кінці грудня м. р. відбулися в Винніпеґу, Саскатуні та Едмонтоні річні Зїзди СУС-а. На тих зїздах Союзу Українців Самостійників ухвалено резолюцію, яку „Час" зове „мудрою резолюцією". Ця резолюція в своїй політичній части **„Про українську державність"** звучить так:

„З огляду на те, що українська справа є одною з головних справ, які мусять бути розвязані, аби запевнити мир в Европі, що український нарід не домагається для себе вищих прав і привілеїв як інші народи і з огляду на це, що він бажає собі жити в мирі і в гармонії зо своїми сусідами а також уживати в такім ступні свободи, яку вони посідають, **нехай буде постановлене,** що на гадку цього зїзду, український нарід у своїх етноґрафічних границях повинен осягнути повну свободу і незалежність як суверенна держава. Якщо одначе в часі надходячої реорганізації Европи розважано би якісь системи федерації, як пожадану і конечну річ для осягнення тривалого миру, то всі і неподільні етноґрафічні українські території повинні творити одну цілість у такій федерації на рівних правах зо всіми іншими державами, членами тої федерації. А дальше нехай буде рішене, що тільки засади демократії можуть творити підставу для такої перебудови Европи і для розвязки української справи".

На гадку редакторів „Часу" ця резолюція виказує українській патріотизм, добру волю керманичів СУС-а, політичну дозрілість і реальне ставлення справи.

Дальше пише „Час", що „мило нам перечитати ті річеві слова резолюції СУС-а, головно в нинішних часах, котрі в останній своїй промові президент Злучених Держав Ф. Д. Рузвелт схарактеризував у такий спосіб:

"We must guard against divisions among ourselves and among all the other united nations. We must be particularly vigilant against racial discrimination in any ugly forms. Hitler will try again to breed mistrust and suspicion between one individual and another, one group and another, one race and another. He will try to use the same technique of falsehood and rumor-mongering with which he divided France and Britain..."

Навівши слова Рузвелта „Час" додає від себе:

„Двері до польсько-українського порозуміння не зістали ще цілковито отверті, одначе найвищий час, щоби хоч усунути ржу і підвалити бльоки і камені, що ті двері замикають. З тої війни повстане новий світ і нова Европа, а в ній повинно найтися місце для свобідного життя для всіх".

Дальше пише „Час": „21. вересня 1941 р. найбільша польська організація в Канаді, якою є „Союз Польських Орґанізацій у Канаді", ухвалила свою резолюцію, в котрій висказано наступні слова: „Заявляємось за федерацію з Чехословаччиною, яка має наступити, зглядно теж за федерацію з іншими ще народами, а також за уложенням якнайліпших взаємин зо всіми словянськими народами".

Кінчить „Час" своє писання, що нібито з наведеного видко, що ті дві резолюції, польська й українська, ухвалені в Канаді, лучаться і вказують на те, що на еміґрації існує зрозуміння справи і добра воля. Не підлягає сумнівови, що існує те саме серед поляків і українців у старім краю. Те все родить у нас надію, що будуччина наша буде ясна".

Не знаємо, чому „Час" так дуже захоплюється резолюцією СУС-а. Того, що сказане в наведеній резолюції СУСА, українці домогалися десятками літ на вічах і в своїх часописах, заявах і деклcostраціях. Поляки те все збували мовчанкою, і легковаженням української справи.

Також не знаємо в чім лежить подібність між резолюцією СУСА і резолюцією польських стоваришень у Канаді. Польська резолюція є загальникова і говорить лиш про „федерацію", котру поляки ідентифікують з унією. Поляки все були за унією, але такою, щоб вони були в тій унії на верху, а інші народи під ними.

Не від речі буде ще додати, що „Час" іще досі ділить українців на „українцуф" і „русінуф", а українську Галичину зове „Малопольскою". Це найліпше свідчить, якої то „федерації" він собі бажає.

АРЕШТУЮТЬ ЗА НЕПОТРІБНЕ ГОВОРЕННЯ

САН ФРАЦІСКО (Каліфорнія). — Федеральні чинники арештували одну цивільну особу, як теж одну військову (як не більше) за нарушення т. зв. Акту Шпіонажі, цебто за непотрібне говорення про справи, звязані з рухом морських сил. Адмірал Ґрінслейд, комендант 12. Морської Округи, заявив, що зарівно цивільні як військові повинні здержуватися в розмовах про всякі військові справи, бо тим можуть нанести великі шкоди краєви.

ЦЕРКВА В НОРВЕҐІЇ ПРОТИ КВІЗЛІНҐА

СТОКГОЛЬМ. — Всі норвежські єпископи зрезиґнували зо своїх становищ, як протест проти поступовання влади Відікунда Квізлінґа. Та влада допускає до того, що умундуровані націсти вдираються до церкви і перешкоджають священикам у виконуванні їх обовязків. Вслід за єпископами резиґнує багато священиків. Цивільне населення крайно обурене на владу Квізлінґа.

Карло Чапек.

Про Ліричного Злодія

Щойно тепер доглупався я, що це наш злодій. То треба би багато говорити, — сказав я йому. — Сядьте собі юначе. Колиж хочете знати, то я ваших поезій не видрукую, тому, що вони нічого не варта. Так.

— Я гадав, — сказав голос жалко — що... що вони не гірші, ніж ті перші.

— Та перша ввійшла, — сказав я строго. — Було в ній щире чуття, розумієте? Була там інтуітивна свіжість, така безпосередність і сила переживань, настрій, все. А ті дальші, чоловіче, були до хрону.

— Алеж бо я, — жалівся голос — алеж бо я писав таксамо, як цю першу.

— Ось саме те, — сказав я твердо. — Ви в них лише повторювалися. Все в них було, що з надвору чуєте кроки...

— Таж бо я чув, — боронився голос. — Пане редакторе, коли чоловік краде, то мусить нащурювати вуха, хто це на дворі чалапає!

— І було в них усе про цю миш, — говорив я далі.

— Про цю миш, — повторив голос несміливо. — Бо там ця миш є все! Та я про неї писав лише в трьох...

— Словом, — перебив я йому — з ваших поезій сталася пуста письменницька рутина. Без ориґінальности, без інспірації, без обнови почувань. Приятелю, так годі. Поет не сміє повторюватися.

Голос хвилинку мовчав. — Пане редакторе, — сказав за хвилинку — таж бо воно є все таке саме! Попробуйте красти, то крадіж на крадіж похожа. Це тяжка справа.

— Так, — сказав я. — То ви повинні би зачати з іншої бочки.

— Себто, щоби я обкрадав церкви, — піддавав голос. — Або кладовище?

Я потряс енерґічно головою. — Це нікуди не заведе, кажу. — Чоловіче, на матерії так не залежить, як на переживаннях. У ваших поезіях мені недостає якогось конфлікту. Є це все лише такий зовнішній опис звичайної крадежі. Ви повинні би виявити якийсь більше внутрішній мотив. Наприклад совість.

Голос хвилинку роздумував. — То ви маєте на думці щось наче докори совісти? — спитав вагаючись. — Гадаєте, що тоді ті поезії будуть ліпші?

— Самособою, — озвався я. — Приятелю, це їм щойно додасть цієї психольоґічної глибини та сили!

— Я попробую — говорив голос задумчиво. — Я лише не знаю, чи могтиму тоді красти? Чоловік утратить цю певність, знаєте? Колиж не має тієї певности, то його тим лекше зловлять.

— А колиб і так! — озвався я. — Чоловіче добрий, і що з того, колиб вас зловили! Чи ви не можете уявити собі, які поезії ви писали би ін карцере ет катеніс? Я вам показав би одну поему з тюрми, то ви очі вибалушили би.

— А була в газетах? — спитався голс цікаво,

— Хлопче, — кажу я — це одна з найславніших поезій у світі. Засвітіть, я вам її перечитаю.

Мій гість чиркнув сірником і засвітив лямпу. Показалося, що то блідий, трохи вугроватий юнак, як то вже бувають злодії та поети. — Так заждіть, любчику, зараз вам це вишукаю. — І я добув переклад Вайльдової „Баляди з тюрми в Рідінґу". Знаєте, тоді це було в моді.

Як жию, не деклямував я нічого ще з таким чуттям, як тоді цю баляду, знаєте ці вірші: „Так кожен убиває, як уміє". Мій гість не спускав мене з ока. Колиж там згадувалося про того чоловіка, як іде на шибеницю, закрив собі лице та захлипав.

Колиж я скінчив читати було тихо. Я не хотів псувати справжньої великости тієї хвилі. Я відчинив вікно та сказав: „Найкортшу дорогу маєте онтам через пліт. Добраніч! — І я загасив лямпу.

— Добраніч, — почувся в пітьмі схвильований голос — так я якось пробуватиму того. Дякую щиро. — Потім зник тихенько, наче лилик. Бож це був джентельмен-злодій.

За два дні його зловили в одній крамниці, у яку був вломився. Сидів там при пульті над клаптиком паперу та кусав кінчик олівця. На цьому папері було лише написано:

„Кожен краде, як уміє..." і далі нічого. Найправдоподібніше мало це буди наслідування „Баляди з тюрми в Рідінґу".

Тоді той злодій дістав півтора року вязниці за низку вломів. За який місяць мені від нього доручили цілий зшиток поезій. То було страшне: самий вохкий підземний коридор, казамати, решітки, дзвенячі окови на ногах, стухлий хліб, дорога на шибеницю й ще щось там. Я аж перелякався, які то страшні відносини мусять бути в тій тюрмі. Прошу вас, такий журналіст влізе всюди. Так і я вистарався, що управитель тієї вязниці прикликав мене оглянути своє заведення. Він вам був зовсім привітливий, гуманний та майже новий кримінал. А того мого злодія я застав саме, як виїдав сочевицю з бляшанки.

— Таж щож, — кажу йому — де маєте ті дзвенячі окови, що ви про них писали?

Наш злодій зачервонівся та глядів безрадно на управителя. — Пане редакторе, — пролепетав — таж про те, що тут є — не дадуться написати ніякі поезії! Це тяжко, що ну!

— А чи ви вдоволені? — питаюся його.

— Зрештою був би, — промимрив нерішучо — одначе тут нема про що писати.

Відтоді я з ним не стрінувся. Ні в рубриці „з судової салі" ні в поезії.

(Зі збірки „Повідки з друге капси", переклав **М. Н.**).

(Кінець).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕОПРАВДАНІ ЗИСКИ.

Підчас війни в кожній галузи бизнесу переходять ріжні кризи, подібно як на воєннім фронті. Ті кризи відбиваються на публиці і на всіх інших бизнесах.

Так як всякі неправдиві поголоски з воєнного театру показуються нераз безбідставними і з них нераз ворог користає, так само такі поголоски на тему бизнесову не приносять добра для дрібного бизнесмена але страту, котру почасти покриває він сам, а почасти публика, а користи з цілої ситуації хіба тягнуть гуртівні і „джабери".

З кожної фальшивої поголоски хтось користає і хтось за неї тратить.

Так воно є і не можна того закривати. Через мале обзнакомлення з торговельною ситуацією і цінами, дрібний бизнесмен платить та ту страту пробує передати публиці.

Нещастя є в тім, що в критичних часах всякі лихварі без огляду деб вони не були, чи то серед гуртівнів, „джаберів" чи сейлесменів, використовують такі часи страхом та необзнакомленням з біржевою ціною.

В таких випадках без огляду деб той бизнесмен не був він платить дорожче, продає дорожче і нарікає. А вкінці відпихає від себе клієнта цінами, помагає тим себе самого нищити та тим самим піддержує своїх великих конкурентів.

Є народи, що гуртуються в бизнесові організації і такі квестії обговорюють самі у себе і других просять, щоби їм давали всякі поради.

Практика і наука ніколи не кінчиться. Ніхто не замикає сторінки своєї науки і не ставить хрестик, але працює ціле своє життя і не докінчує того, що хотів докінчити.

То саме повинно стосуватись в бизнесі. Треба робити, учитись, практикувати і дбати не тільки про себе, але треба також дбати про інших, про своїх клієнтів, про всякі інституції, а до того треба дбати про добрий товар, чесну обслугу, чистоту і треба дбати про ціни, щоби купити як слід та уміло спродати, щоби клієнта придержати коло себе, не тим, що він сусід, кум, сват, або тої національности, що бизнесмен, лише тим, що клієнтови імпонує склеп, чистота, добрий товар, чемна обслуга і ціна.

Звісна річ, що свої повинні попирати своїх. Але за мої довгі літа практики в бизнесі я сміло можу сказати, що на клич „свій до свого" треба забути, бо його придержується лише мала частина свідомих одиниць. Загальна публика звертає увагу на такі речі, які я вище навів.

Я думаю, що є много серед нас таких, що не знають про те, що наш департамент Рільництва і Торговлі дбає про те, щоби кожний бизнесмен знав про всякі недомагання. Але про такі річи треба самому подбати.

Департамент Рільництва і Торговлі радо відповідає на всі запити. Тому я думаю, що булоб добре наколиб наш дрібний бизнесмен інформувався часами, як хоче щось довідатись Для тих, що торгують споживчими товарами, дуже важно знати ціни.

1) U. S. Departament of Agriculture, Marketing Service, (репорт денний даром) 60 Beave St., N. Y. C.

2) The Producers Price-Current, 175 Chamber St., N. Y. C.

Спеціяльно для ґросерників:

Modern Merchant & Grosery World,
927 Arch St., Philadelphia, Pa.

Для торговців мясних продуктів:

National Provisions,
407 So. Dearbarn St.,
Chicago, Ill.

Передплата за денний рапорт річно $72.00.

Я певний, що бизнесмен на тім не стратить, бо по перше — буде все знати, як зорієнтуватись у добиванні ціни з яким небудь „голсейлером" або „джабером", а по друге, буде знати про даний бизнес взагалі. До того в першу чергу поможе сам собі.

Платон Стасюк,
член С. У. Б. в Ню Йорку.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, 1941

	Mortuary Fund	Disability Fund	Miscellaneous Trust Funds (Nat'l, Orph's, Concord	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Balance from Previous Year	**$4,826,112.93**	**$82,237.39**	**$212,849.00**	**$383,190.85**	**$421,776.87**	**$5,926,167.04**
Income from January 1, 1941 to December 31, 1941.						
Payments received from members during first 12 months of benefit protection of which all or a part is used for expense*	522,438.22			27,887.08	134,920.46	685,245.76
All other payments or premiums received from members*	10,255.50	27,226.72			33,200.89	70,683.11
Total Payments received	532,693.72	27,226.72		27,887.08	168,121.35	755,928.87
Membership fees actually received			6,806.68			6,806.68
Net amount received from members	532,693.72	27,226.72	6,806.68	27,887.08	168,121.35	762,735.55
Gross interest on mortgage loans	52,599.03	1,653.57	2,463.31	5,646.59	3,472.02	65,834.52
Gross interest on bonds $68,871.08, less $1,408.16	59,103.54	772.68	620.39	5,566.47	1,399.84	67,462.92
Gross interest on liens and loans on certificates of members	30,286.86			2.49		30,289.35
Gross interest on deposits in trust companies and banks	281.60	11.15		27.65	329.08	649.48
Gross interest from all other sources			78.48			78.48
Gross income from society's property, including $8,500.00 for society's occupancy of its own building	141,247.78	1,079.20	8,246.68	8,068.31	3,069.40	161,711.37
Total income from investments	283,518.81	3,516.60	11,408.86	19,311.51	8,270.34	326,026.12
Sale of lodge supplies					41.55	41.55
Grants returned to National Fund			377.23			377.23
Orphans Fund			8,459.59			8,459.59
Profit on Canadian Exchange	69.59					69.59
Gross profit on sale or maturity of ledger assets, viz:						
(a) Real Estate	1,063.10					1,063.10
(b) Bonds	22,516.78		242.95	1,125.15		23,884.88
Total Income	**839,862.00**	**30,743.32**	**27,295.31**	**48,323.74**	**176,433.24**	**1,122,657.61**
Amounts carried forward	**$5,665,974.93**	**$112,980.71**	**$240,144.31**	**$431,514.59**	**$598,210.11**	**$7,048,824.65**

	Mortuary Fund	Disability Fund	Miscellaneous Trust Funds (Nat'l, Orph's, Concord	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Amounts brought forward	**$5,665,974.93**	**$112,980.71**	**$240,144.31**	**$431,514.59**	**$598,210.11**	**$7,048,824.65**
Disbursements from January 1, 1941 to December 31, 1941.						
Death Claims	213,033.51			1,518.00		214,551.51
Permanent disability claims		28,595.00				28,595.00
National Fund			5,753.14			5,753.14
Orphans Fund			11,572.70			11,572.70
Transfer of equities to Adult Dept.				9,129.24	1,184.16	10,313.40
Total benefits paid	213,033.51	28,595.00	17,325.84	10,647.24	1,184.16	270,785.75
Surrender values	16,992.38			1,451.96		18,444.34
Refunds to members	57,038.48			1,292.78	718.52	59,049.78
Total benefits and payments made to members	287,064.37	28,595.00	17,325.84	13,391.98	1,902.68	348,279.87
Commissions and fees on payment by members					26,821.38	26,821.38
Compensation of managers and others not paid by commission for services in obtaining new benefit protection					19,404.14	19,404.14
Athletics and traveling expenses					2,335.29	2,335.29
Medical examiners' fees $200.00, Inspection of risk $3,510.00					3,710.00	3,710.00
Salaries of home office employees, No. 9					9,849.55	9,849.55
Salaries and all other compensation of officers, trustees and committees					10,350.00	10,350.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees					6,745.70	6,745.70
Collection and Tax charges, Canadian Securities	55.73				15.71	71.44
Insurance Department fees and expenses					649.65	649.65
Rent, including $8,500.00 for society's occupancy of its own building					8,500.00	8,500.00
General office maintenance and expense					617.69	617.69
Advertising, printing and stationery					12,496.50	12,496.50
Postage, express, telegraph and telephone					2,312.09	2,312.09
Lodge supplies					1,347.63	1,347.63
Official publication					49,465.00	49,465.00
Expense of Quadrennial Convention					66,873.72	66,873.72
Legal expense in litigating claims					5.00	5.00
Other legal expenses					854.15	854.15
Taxes, repairs and other expenses on real estate	97,227.32	813.39	5,902.69	4,446.83	2,140.68	110,530.91
Actuarial & Statistical Exp.					3,450.17	3,450.17
Bonds of Supreme Officers & Employees					581.25	581.25
Concord Fund			3,949.54			3,949.54
Rent of Safe Vault, Robbery & Workmen's Ins.					271.30	271.30
Federal and State taxes on wages paid					1,102.83	1,102.83
Gross loss on sale or maturity of ledger assets, viz:						
(a) Real Estate	1,006.75			661.35		1,668.10
(b) Bonds	2,656.25			13.91		2,670.16
(c) Mortgage loans	651.62					651.62
Gross decrease, by adjustment, in book value of ledger assets, viz:						
(a) Real Estate	10,000.00	1,000.00		750.92	20,942.82	32,693.74
(b) Printing Plant and Book Inventory					1,643.38	1,643.38
(c) F. H. A. Certificate of Claim	405.08					405.08
Total Disbursements	**$ 399,067.12**	**$30,408.39**	**$ 27,178.07**	**$ 19,264.99**	**$254,388.31**	**$ 730,306.88**
Balance before transfers	**$5,266,907.81**	**$82,572.32**	**$212,966.24**	**$412,249.60**	**$343,821.80**	**$6,318,517.77**
Transfers to and from (net)	—90.00		—47,326.88		+47,416.88	
Balance	**$5,266,817.81**	**$82,572.32**	**$165,639.36**	**$412,249.60**	**$391,238.68**	**$6,318,517.77**

SUMMARY OF TRANSFERS

Date of transfer	From the	To the	Amount
July 31, 1941	Orphans Fund	Expense Fund	$47,326.88—Section 47 of, By-Laws
Various Dates	Adult Mortuary Fund	Expense Fund	90.00—Section 47 of By-Laws

LEDGER ASSETS

Book value of Real Estate	$1,001,708.77	$
Mortgage Loans on Real Sstate, first liens	1,195,520.83	
Advances to Mortgagors	18,135.23	
Liens, loans or other credits on certificates of members	574,120.60	
Book value of Bonds, $2,924,518.86; Stocks $3,320.00	2,927,838.86	
Cash in society's office; Deposits in trust companies and banks **not** on interest, $520,611.96; on interest $67,149.24	587,761.20	
Notes Receivable on Printing Plant and Machinery	1,925.00	
Printing Plant, equipment and book inventory	11,507.28	
Total Ledger Assets		**6,318,517.77**

NON-LEDGER ASSETS

Gross interest due, $4,942.89 and accrued, $6,268.60 on Mortgages	$ 11,211.49	$
Gross interest due, $16,267.78 and accrued, $9,439.44 on Loans to Certificate Holders	25,707.22	
Interest accrued on bonds not in default	21,721.00	
Interest accrued on Deposits in Banks	112,17	
Rents and interest accrued on Society's property	920.00	
Total interest and rents due & accrued		**59,671.88**
Payments actually collected by subordinate Lodges and not yet turned over to Supreme Lodge		3,035.09
Gross Assets		**$6,381,224.74**

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

Deposits in suspended banks, less $7,503.46 estimated amount recoverable	$ 14,186.29	$
Book value of bonds over amortized or investment value	19,748.59	
Book value of stocks over market value	664.00	
Interest due and accrued on mortgage loans in default	4,584.96	
Advances to Mortgagors	18,135.23	
Liens, loans or other credits in excess of net value of individual certificates	8,745.15	
Notes Receivable on Printing Plant and Machinery	1,925.00	
Printing Plant Equipment and Book Inventory	11,507.28	
Adjustment Due to Rate of Exchange on Canadian Currency	1,539.62	81,036.42
Total Admitted Assets		**$6,300,188.62**

LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS.

Death benefits due and unpaid	$	$ 3,702.92
Salaries, rents, expenses, commissions, etc., due or accrued	5,002.91	
Reserve for Dividends to Members	64,000.00	
Advance payments or premiums	16,125.74	
Unearned interest and rent paid in advance	1,357.93	
Orphans Fund (in trust for beneficiaries under age)	125,151.92	
National Fund (not for insurance purposes)	9,569.55	
Concord Fund (in trust for members of former Concord Society)	25,090.47	246,293.52
Total Unpaid Claims ond Other Current Liabilities	$	$ **250,001.44**
Reserve—Adult—American Experience 3½% and N.F.C. 4%	3,454,903.00	
Reserve—Juvenile—Standard Industrial 3½%	75,383.00	
Total Reserve		3,530,286.00
Special and contingency reserves	80,000.00	80,000.00
Total Liabilities		**$3,860,287.44**
Unassigned Funds		2,439,901.18
Tatal to Balance with Admitted Assets		**$6,300,188.62**

EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Number	Amount
Benefit certificates in force December 31, 1940	39,102	$26,046,155.00
Benefit certificates written during the year	3,859	2,003,217.00
Benefit certificates revived during he year	2,160	1,341,779.64
Totals	45,121	$29,391,151.64
Deduct terminated, decreased or transferred during the year	4,666	2,686,613.64
Total benefit certificates in force Dec. '31, 1941	40,555	$26,704,538.00
Benefit certificates terminated by death reported during 1941	269	215,203.64
Benefit certificates terminated by lapse reported during 1941	4,397	2,471,410.00

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims unpaid December 31, 1940	7	$ 3,402.92
Claims reported during the year	269	215,203.64
Totals	276	$218,606.56
Claims paid during the year	270	214,551.51
Balance	6	$ 4,055.05
Saved by compromising or scaling down claims during 1941		1,352.13
Claims unpaid December 31, 1941	6	$ 2,702.92

EXHIBIT OF PERMANENT DISABILITY CLAIMS

	TOTAL CLAIMS	
	Number	Amount
Claims reportee during the year 1941	887	$28,595.00
Totals	887	$28,595.00
Claims paid during the year 1941	887	$28,595.00

VALUATION EXHIBIT AS OF DECEMBER 31, 1941
Mortuary Funds only

	ADULT	JUVENILE	COMBINED
Total Admitted Assets	**$5,280,600.70**	**$409,926.21**	**$5,690,526.91**
Reserve for Life Certificates	$3,454,903.00	$ 75,383.00	$3,530,286.00
Claims and Accrued Liabilities	80,166.09	1,497.29	81,663.38
Reserve for Contingencies	80,000.00	——	80,000.00
Total Liabilities	**$3,615,069.09**	**$ 76,880.29**	**$3,691,949.38**
Margin of Safety to Certificate holders	1,665,531.61	333,045.92	1,998,577.53
Totals	**$5,280,600.70**	**$409,926.21**	**$5,690,526.91**
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1941 was	146.1%	533.2%	154.1%
The ratio of actual death losses to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1941 was	71.5%	8.8%	68.1%
The rate of interest earned on all benefit funds during the year 1941 was	3.7%	3.7%	3.7%

(Signed) WOLFE, CONCORAN AND LINDER, Actuaries

NICHOLAS MURASZKO, Supreme Phesident.
DMYTRO HALYCHYN, Supreme Secretary.
ROMAN SLOBODIAN, Supreme Treasurer.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Праця Злучених Українських Товариств.

Річні збори Злучених Українських Товариств відбулись в середу, 4. лютого 1942., в салі Українського Народного Дому на Вест Сайд.

Звіти виказали, що в минулому році відбуто: 10 звичайних мітінґів і 4 екзекутивні. Відсвятковано свято Шевченка, Франка і Свято Державности. Пороблено потрібні відновлення в Українській Культурнім Городі і запроваджено читальню в У. Н. Домі. Уладжено карнавал і закуплено 13 книжок „Історії України" М. Грушевського і 13 книжок „Богдан, Гетьман України" Ю. Вернадського, які вислано до бібліотек визначних університетів і каледжів в стейті Огайо. Також куплено 60 книжок „Атляс Української Історії і Ґеоґрафії", видання професора Симсона з Саскачеванського Університету в Канаді, які розіслано визначнішим американським урядникам і конґресменам та сенаторам з Огайо.

Дальше звіти виказали, що українські товариства, братства і одиниці, як також українські парохії в Клівленд, купили Бондів Оборони за понад сто тисяч долярів. Яких 75% з тої суми продано через Український Банк в Клівленді за його старанням. Тепер іде кампанія на Червоний Хрест. Маємо вже кілька сот долярів зібраних на ту ціль і виасиґнованих нашими товариствами. Перед цій роботі веде українська секція Американського Червоного Хреста, яка також започаткувала кружки шиття на Червоний Хрест в усіх частях міста.

З нагоди зборів ухвалено і вислано до президента Рузвелта телеґраму такого змісту:

President of the United States
Washington, D. C.

The United Ukrainian Organizations of Cleveland and Cuyahoga County, Ohio, at their annual meeting last night renewed their allegiance and loyalty to the United States Government and pledged their fullest and undivided support to your efforts for victory and democracy. Selling Defense Bonds and raising money for the Red Cross will be our sole aim and purpose this coming year.

Телеґраму підписав за орґанізації адв. О. Е. Малицький як предсідник.

З Білого Дому отримав таку відповідь:

THE WHITE HOUSE
Washington

February 9, 1942

My dear Mr. Malisky:

The President has received your fine telegram and he wishes me to convey his deep appreciation of the patriotic support which you and the members of your organization so generously pledge. It is extremely heartening to the President, in carrying out the will of the American people, to receive the voluntary assurances that the country stands as one man in its determination to spare no effort and to assume every sacrifice necessary to a successful outcome.

Very sincerely yours,
M. H. McINTYRE
Secretary to the President

На біжучий 1942. рік вибрано такий уряд: Адв. О. Е. Малицький — голова, адв. Іван Тарнавський — заступник, Катерина Мураль — заступниця, Михайло Мадій — секретар рекордовий, Григорій Степанек — секретар фінансовий, Микола Декан — касіер. Контроля: д-р Н. Я. Михаленко, Володимир Тритяк, Катерина Ґабрівська.

О. Е. Малицький.

У Канаді було 30. серпня 1941. 186,589 осіб, маючих 70 або більше літ, і побираючих старечу пенсію.

—o—

Робітники у папковім і паперовім промислі в Канаді заробляють більше гроша в формі платень і винагород, як в якім іншім канадійськім промислі.

Британські бойскавти зібрали на протязі 1941. р. 100,000 тонів зужитого паперу.

—o—

Острови Фіджі складаються зо 250 островів, з яких лиш 80 є замешкалі.

—o—

Винстон Чорчил занимав 9 кабінетових становищ, себто більш, ніж колинебудь занимав якийсь англієць.

УРЯДОВІ ЧИННИКИ ПРО КОМУНІСТІВ У КАНАДІ

(З канадійського часопису „Українські Вісти").

В домініяльнім парляменті предложено 12. лютого ц. р. річний звіт Королівської Канадійської Кінної Поліції і в семій секції п. з. **Вороги, дійсні і можливі,** знаходимо інформації про діяльність комуністів у Канаді. Звіт виготовив бриґадир С. Т. Вуд, комишенер державної поліції. Хоч обіймає він час по 31. березня, 1941., і хоч з того часу багато дечого змінилося внаслідок приступлення Росії до війни, то мимо тог подані в звіті інформації є вартісні й цікаві.

Зі звіту довідуємось, що канадійська влада інтернувала на протязі 12 місяців, по кінець березня 1941: німців та інших націстичних симпатиків 375. італійців 558, комуністів 96, членів партії Нешенал Юніті 29.

„Комуністична Партія Канади, хоч проголошена нелеґальною, далі має велике й дуже активне підпольне членство. Розвідчий віділ поліції пильно цікавиться цікавиться їх роботою.

Тому, що комуністична орґанізація була проголошена нелеґальною, було небезпечно для її членів відбувати свої звичайні масові мітинґи. Цю перешкоду комуністи обійшли в той спосіб, що почали на велику скалю розповсюднювати летючки й іншу комуністичну бібулу. Писану пропаґанду розкидали серед народніх мас, у військових таборах, в колеґіях і школах. Деякі видавництва були печатані в добре уладжених друкарнях, однак багато пропаґандової літератури появлялося зпід мімеоґрафу й гектоґрафу.

Комуністичні пропаґандисти виписують ряд домагань, з яких найважніші є оці:

1. Привернення свободи слова.
2. Конскрипція майна.
3. Привернення горожанських свобід.
4. Знесення оборонних приписів Канади.
5. Не сміє бути військового примусу.

Комуністи звертають увагу робітництву на потребу орґанізації й обєднання, щоб створити Незалежний Народний Уряд. Також замітне є, що комуністи представляють себе анти-фашистами і стараються для своєї політики здобути піддержку і придбати симпатиків для свого руху, при чім кладуть натиск на свою противоєнну пропаґанду.

Летючки і їм подібну літературу комуністи спершу поширювали у всякий можливий спосіб, пізніше майже всю літературу слали поштою. Коли звязок деяких районів з централею в Торонті перервався, наслідок був такий, що в них наступила дезорґанізація. Та в багатьох випадках члени повели в себе тимчасову політику, згідно з загальною лінією комуністичної партії. Також інтернування кількох видних членів зірвало орґанізацію на деякий час, у багатьох випадках це явище було проминаюче.

Активність у розповсюднюванні летючок і т. п. виявили особливо молоді члени комуністичної партії. Вони поширювали літературу серед студентів по університетах, у школах і серед військових новобранців з метою, щоб викликати невдоволення серед молоді проти уряду. Коли йде про вояків, то комуністи закликали їх орґанізувати салдатські комітети в таборах та домагатись ліпшої їди, кращого мешкання і т. п.

„Заки закінчу свої уваги про комуністів" — пише комишенер С. Т. Вуд — **„хотів би я дати урядові під розваґу, що коли ми побороюємо комунізм інтернуючи провідників, коли потягаємо до судової відповідальности діяльних членів, конфіскуємо літературу й майно, то однак не робиться ніяких зусиль, щоб повести протипропаґанду проти їх світогляду, головно в поступовій або робітничій пресі. Злучені Держави вже зрозуміли небезпеку підступної пропаґанди серед молоді і в робітничих юніях, і почали бортись з цим лихом у самім корені.**

„Якби фальшивість комуністичної пропаґанди виясвити, якби викрити спільників комуністів, якби назвати аґенції, що керують деякими страйками і якби виволікти на денне світло дійсних провідників, що стоять поза тими ділами, то можливо, що з цеї дороги ми моглиб завернути багато наших горожан.

„Наше населення завжди повинно тямити, що сказав Ленін усвоїх писаннях:

„Для революції є необхідне, щоб робітники найперше зрозуміли конечність революції, а потім друге, щоб правильно поставити в стан урядової крізи, яка уряд ослабить і зробить для революціонерів можливим нагло його повалити".

„І це є одна з цілей, до якої змагає комуністична пропаґанда, — а остаточна ціль — це світова революція".

***

Звіт комишенера Королівської Канадійської Кінної Поліції стверджує такі факти:

1. Не зважуючи на те, що комуністична партія проголошена нелеґальною, комуністи продовжують свою роботу.

2. Комуністична Партія Канади, що з підпілля керує цею роботою, не відкинула комунізму й послідовно проводить партійну лінію.

3. Комишенер остерігає населення не забувати на слова Леніна, який учив, в який спосіб революціонери мають валити існуючі уряди й настановляти революційну владу. Канадійські комуністи говорять про потребу „незалежного народнього уряду", отже пропаґують революційний переворот.

4. Комуністична пропаґанда вдирається вже до шкіл і вояцьких тоборів.

5. Комуністичну діяльність треба поборювати протипропаґандою в пресі.

Хоч звіт комишенера поліції сягає по 31. березня, 1941., отже обіймає час перед приступленням Росії до війни по стороні Великої Британії і її аліянтів, то з іншого урядового джерела маємо потвердження, що комуністи і після того не перестали підміновувати суспільний і політичний лад у Канаді.

З уряду Директора Публичної Інформації в Оттаві надіслано нам кілька тижнів тому зміст заяви дост. Луї Ст. Лорена, нового міністра судівництва, яку він зробив на першій своїй конференції з представниками преси. Сказано там таке:

„Навіть приступлення Росії до війни, канадійські комуністи проявили активність, стараючись посіяти невдоволення серед війська" — сказав міністер. Міністер зацитував навіть місця з летючки, яку вони поширювали серед вояків і в ній закликували їх протестувати проти існуючого стану, а кінчиться летючка ось так:

„Мусимо висвітлити всю злу господарку й неспосібність вищих офіцерів, а всі фашисти-офіцери і карієристи мусять бути прогнані.

НА ДОПОМОГУ ДЛЯ ФЛЬОТИ.—У Ню Йорку відкрито кампанію Товариства Допомоги Фльоті, що має дати 5 міліонів долярів. На бенкеті зприводу відкриття кампанії були: адмірал Кинґ, демократичний політик Джеймс Фарлі й секретар фльоти Накс.

ЗРОСЛІ ДВІЙНЯКИ.—Пані Кармен Піччіотто, років 25, породила в Ню Йорк Госпител двійняки, двоє дівчаток, що є з собою зрослі від грудей до живота. Обидвоє важать 9 фунтів і 5 унцій. Лікарі думають тепер над тим, якби їх розлучити при помочі операції.

ПАЙКОВАННЯ ЦУКРУ

Бюро Адміністрації Цін радить населенню підготовитись до одержання визначеної кількости цукру й вже тепер добровільно зменшити споживання цукру, ще до введення пайковання.

Директор Відділу Споживачів при Бюрі Адміністрації Цін, Ден. А. Вест, сказав: „Пайковання значить поділяти й поділяти рівно; якщо ми справді поважно думаємо поділяти тягар війни справедливо, тепер є добра нагода для нас почати це робити в наших власних домах і громадах".

Згідно з пляном пайковання цукру, споживачі повинні заявити яку кількість цукру мають на руках, коли будуть реєструватись в публичних школах для одержання Военної Пайкової Книжки I. Так буде називатись пайкова книжка на цукор. На всю кількість цукру, що перевищує два фунти на особу, буде зразу відірвано відповідну кількість марок у книжці. Таким чином, хто має запаси цукру не зможе купувати більше, доки не спожиє те, що має.

Коли буде введено пайковання, продажа цукру буде обмежена до трохи менше як один фунт на особу на тиждень.

Кожна особа, незалежно від віку, дістане одну пайкову книжку. В книжці буде 28 марок. Марки всі нумеровані, по них буде можна купувати цукор тільки протягом назначеного тижня. При тому з книжки буде вирвано відповідну марку.

Коли споживачі зголосяться за книжкою, вони повинні підписати заяву про те, скільки цукру мають в запасі. За неправдиві заяви щодо запасів цукру можуть накладатись кари грошеві до $10,000, або до 10 років вязниці, відповідно до засуду.

СОВЄТСЬКІ ЛІТАКИ ДОБРОЇ ЯКОСТИ

ЛОНДОН. — До Анґлії вернула ґрупа британських летунів, які були довший час в Совєтах, де брали участь в боях, або вишколювали совєтських летунів, як обходитись з британськими літаками. Ті британські летуни заявили, що деякі совєтські літаки скоріші від британських „гарікейнс", що відомі зо своєї скорости. Назагал, кажуть вони, совєтські літаки не погані.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

UTICA, N. Y. — The Sisterhood, St. Mary's Society, at their monthly meeting voted to purchase a $100 Defense bond and have also purchased two books from the Svoboda which are being sent to the local public library so that more people may know about the Ukrainian cause. The Brotherhood of St. Peter's and Paul's, Br. 58 of the U.N.A., have also purchased a $100 Defense bond and have donated a copy of the History of Ukraine to the Utica Public Library. A campaign to get the local Ukrainians to buy more bonds is now in progress and as soon as the tabulation is complete, names and amounts will be announced. The Brotherhood, Br. 58, will hold its monthly meeting March 8, at 9:30 P. M. at the church hall. All members are urged to attend as there are some impartant matters to take up at this meeting. — M. Donawick, Jr., Sec.

ГАМТРАМК, МІШ. — Збори Тов. ім. Маркіяна Шашкевича, від. 94., відбудуться 8. березня в годині 1:30 пополудні в Українській Хаті, 2240 Grayling St. Hamtramck. Проситься всіх членів прибути на ті збори, бо є дуже важні справи до вирішення, а іменно справа ювилею, і инші. — За уряд: Василь Холявка, предс.; Іван Заблоцький, секр.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Місячні збори Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44., відбудуться в неділю, 8. марта, в укр. правосл. гали, в годині 1:30 пополудні. Взивається всіх членів прийти на збори і заплатити місячну вкладку. Особливо ті члени, котрі більше довгують, проситься їх, щоби вони точніше свої вкладки платили. — За уряд: В. Шишка, предс.; Я. Бодник, кас.; Л. Демчук, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Сестрицтво ім. Ольги Басараб, від. 348., відбуде свої місячні збори в неділю, 8. марта, зараз по Сл. Божій. Проситься всіх членів прибути на ці збори і вирівнати свої вкладки. — Й. Стахура, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Сокіл, від. 336., відбудуться в неділю, 8. марта, в годині 1. пополудні. Проситься всіх членів прибути на збори, вирівнати свої вкладки і привести або повідомити фін. секр., хто має знайомих, що хотілиб вступити в члени Тов. Сокіл і У. Н. Союзу. — Семен Постолюк, предс.; Григорій Кісіль, фін. секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Місячні збори Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 338., відбудуться в неділю, 8. марта, в годині 2. по обіді, в Укр. Гали на 2. вулиці і 213 Скунмекер Еве. Проситься чл[і]нів приходити на збори, а довгуючих членів проситься сплачувати довги, бо в противнім разі будуть виключені з членства. — За уряд: Михайло Коваль, предс.; Павло Янковський, кас.; Микола Куць, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. Запорозька Січ, від. 251., відбудуться в неділю, 8. березня, зараз по Сл. Божій. Обовязком є кожного члена прийти на ці збори, бо є дуже важні справи до полагодження. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли й вирівнали свої вкладко, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — За уряд: Антін Япівський, предс.; Данило Пацула, кас.; Йосиф Керик, фін. секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Квартальні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 230., відбудуться в неділю, 8. марта, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі, 525 W. Rayen Ave. Проситься всіх членів, місцевих і позамісцевих, явитися на цих зборах, де почуєте загальний звіт з 30-літнього ювилею. Однак напоминається членів, що цей рік є наш ювилейний рік, так обовязком кожного члена є бодай одного члена привісти і вписати до Бр. і У. Н. Союзу, без ріжниці чи старших або молодих, щоби був член! Довгуючих членів напоминається, щоби вирівнювали свої належитости, бо інакше будуть суспендовані; пізніше, щоби не було нарікання, що їх уряд суспендував. — За уряд: Іван Бряц, предс.; Мих. Мушинський, кас.; Іван Павловський, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Тов. ім. І. Франко, від. 334., відбудуться 8. марта, в У. Н. Домі, в 1. годині пополудні. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Також проситься довгуючих членів, щоби вирівнали свій довг; коли не зроблять того, то будуть суспендовані з Тов. і з У. Н. Союзу. — За уряд. Н. Залерецький, предс.; С. Морозович, фін. сеар і кас.; І. Жук, рек. секр.

WILKES-BARRE, PA. — The St. John Baptist Saciety, Branch 223, will hold their quarterly meeting on Sunday, March 8, 1942, after High Mass at St. Peter & Paul Ukrainian Church Hall. The Pres. Mr. John Barnas urged that all members attend this meeting for important matters will be discussed. The Fin. Sec. Theo. Hrynikiw urged all members pay up their dues or they will be treated according to the constitution. If you are a member, and read this in the paper tell other members about this meeting to be held on Sunday, March 8, 1942. — John Hrencecin, Rec. Sec.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. Єдність, від. 163., відбудуться в неділю, 8. марта, в годині 1. пополудні, в домі горожан, 847 Норт Фреклін ул. Проситься всіх членів прибути начас, бо є важні справи до полагодження. — Михайло Паранич, секр.

ОЛІЕН, Н. Й.—Квартальні збори Тов. Зап. Січ, від. 363., відбудуться в неділю, 8. березня, в годині 2. пополудні. Проситься членів, щоб точно зійшлись і начас. Приведіть з собою нових членів, асекуруйтесь в своїх, а не в чужих. Хтоб з членів хотів заасекуруватись на більшу суму, може це легко зробити, вибираючи другу грамоту в У. Н. Союзі. Скажіть про це секретареві, де дістанете інформації. — За уряд: Г. Підскальний, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Юрія, від. 379., відбудуться в неділю, 8. березня, в год. 12:30 пополудні, в церковній гали св. О. Николая, Оклей і Райс ул. Проситься членів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Також проситься довгуючих членів прийти та вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі можуть бути суспендовані. — Петро Сеньків, предс.; М. Фединський, кас.; Андрій Боднарчук, секр.

ТАРЗАН, ч. 515. Виправа проти піратів.

Сховані в паку Том та Зеля були занесені до кабіни военної ґалери палядинців, які готовилися в погоню за морськими піратами.

Скоро після того корабель серед диких окликів виплив на повне море. Ґуйон негайно скликав своїх старшин на военну нараду.

Жвавим рухом руки він показав на паку, думаючи, що там знаходиться ця страшна метаюча машина, яка викидала вогонь.

„Тут ми маємо зброю, якою можемо знищити піратів Тарзана. У відповідному часі ми отворимо паку та витягнемо машину".